

slovenska
filharmonija

Koncert

ob odprtju nove sezone
2021/22

SOS 1 | **Kar globoko ...**

22. september 2021 ob 19.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester in Zbor Slovenske filharmonije

Berislav Šipuš dirigent

Luka Juhart akordeon

Branko Završan pripovedovalec

Piia Koms sopran

Michael Riessler kontrabasovski klarinet

Vinko Globokar improvizator

Boris Ostan pripovedovalec

spored **Vinko Globokar**: Vrnitev Odisejevega sina*

Eksil 3 – Življenje emigranta Edvarda**

Spremljevalna dogodka

SIM 1 | **Sobotna izobraževalna matineja**

s predstavitvijo in razlago glasbe Vinka Globokarja

18. september 2021 ob 11.00

Dvorana Marjana Kozine, Slovenska filharmonija

Koncert komorne glasbe

Vinka Globokarja

21. september 2021 ob 19.30

Dvorana Marjana Kozine, Slovenska filharmonija

Trobilni kvintet Contrast

Aleš Kacjan flavta

Matej Šarc oboa

Pihalni kvintet Slowind

V okviru 8. Slowindove pomladi

FKK 1 | **Mádžar & Madžár**

30. september in 1. oktober 2021 ob 19.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije

Philipp von Steinaecker dirigent

Aleksandar Madžar klavir

spored **Haydn** | **Bartók**

* Prva izvedba

** Prvič v Sloveniji

Koncert

ob odprtju nove sezone

2021/22

9. september 2021 ob 19.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije
Zbor Slovenske filharmonije

Philipp von Steinaecker dirigent

Ana Dolžan koncertna mojstrica

Jerica Bukovec priprava zbora

Richard Strauss (1864-1949)

Dva speva, op. 34

Večer

Himna

Richard Strauss

Alpska simfonija, op. 64, TrV 233

Noč | Sončni vzhod | Vzpon | Vstop v gozd |
 Pohajkovanje ob potoku | Ob slapu | Znamenje |
 Na cvetočih tratah | Na planini | Skozi goščavo
 po brezpotjih | Na ledeniku | Nevarni trenutki |
 Na vrhu | Vizija | Megla se dviga | Sonce se
 polagoma skriva | Elegija | Tišina pred viharjem |
 Nevihta, spust | Sončni zahod | Epilog | Noč

Nemškega skladatelja **Richarda Straussa** širše občinstvo pozna predvsem kot avtorja bleščečih simfoničnih pesnitev, oper, razpetih med ekspresionistično priostrenostjo *Salome* in *Elektre* ter grenko-sladkimi temami *Kavalirja z rožo*, in samospenov, ki jih je ustvarjal vse življenje in so bili večinoma namenjeni njegovi ženi, sopranistki Pauline de Ahna. Toda Strauss se je ves ta čas posvečal tudi zborovski glasbi, čeprav se zdi danes enainpetdeset skladb iz skladateljevega opusa, namenjenih različnim zborovskim sestavam, praktično pozabljenih. Deloma gre razlog za takšno stanje pripisati dejstvu, da so številna zborovska dela nastala v Straussovi mladosti in izkazujejo še določene nezrele poteze, spet druga pa so nastala na hitro za natančno določene priložnosti. Tudi sam Strauss je bil zadržan do svojih zborovskih del, o čemer priča dejstvo, da jih je le devet označil z opusno številko in jim tako priznal status estetsko zadovoljivih. Toda tudi dela, umeščena v skladateljev »uradni« opus, niso brez »težav«, saj je za vse po vrsti značilno, da so zasnovana izrazito virtuosno in zahtevajo res izurjene vokalne sestave. Strauss je večino teh del napisal za izstopajoče vokalne ansamble, kakršna sta bila Dunajsko moško pevsko društvo in Moško pevsko društvo iz Kölna. Takšni visoko profesionalizirani sestavi po eni strani predstavljajo ustreznico virtuosnim orkestrom, kakršnim je Strauss namenil svoje simfonične pesnitve, po drugi stani pa jih gre razumeti tudi kot krono tipičnega nemškega gostilniškega prepevanja 19. stoletja (*Liedertafel*), ki je po drugi svetovni vojni predvsem zaradi ideoloških razlogov zapadlo pozabi. Poleg tega je večina zborovskih del napisana za zares obsežne vokalne korpuse (drugega izmed *Dveh spevov*, *Himno*, je Strauss namenil kar 220 pevcem), ki morajo biti nadvse vzdržljivi (pogosto je treba držati dolge fraze v ekstremnih tesiturah), imeti izjemno intonacijo zaradi pogostoma

Portret Richarda Straussa,
Max Liebermann,
olje na platnu, 1918,
Stara narodna galerija,
Berlin

zelo goste kromatike, nenavadnega vodenja glasov in povsem izvirnih harmonskih modulacij ter izredne pevske sposobnosti, kar se kaže v številnih velikih intervalnih skokih. Da izvajalske zahtevnosti krnijo možnosti za večje število izvedb, se je moral zavedati tudi Strauss sam. Prav zato je na začetku tridesetih let prosil znanega specialista za zborovsko glasbo Viktorja Keldorferja, da bi poenostavil glasbeni stavek njegovih zborovskih del, a Keldorfer je skladatelja zavrnil, češ da dajeta tem skladbam specifiko prav ritmična in harmonska kompleksnost. Zdi se, da Strauss na podoben način kot instrumentalne skupine v orkestru izrablja tudi pevske glasove v zboru, pri čemer izkazuje svoje mojstrstvo v kontrapunktu in tudi harmoniji, v izrabi različnih zvočnih barv in specifik človeškega glasu.

Dva speva, op. 34 je Strauss napisal med marcem in majem leta 1897, ko je deloval kot dirigent v Münchnu, prvič pa je skladbi zapel zbor Kölnskega konservatorija

pod vodstvom Franza Wüllnerja, sicer tudi prvega interpreta Straussovega *Tilla Eulenspiegla*, maja 1898 in marca 1899. Delo je nastalo torej v času, ko je Strauss ustvaril svoje največje simfonične pesnitve (*Vesele potegavščine Tilla Eulenspiegla*, *Tako je govoril Zaratustra*, *Don Kihot*, *Junakovo življenje*), zato ne gre prezreti sorodnosti v oblikovanju materiala. Tako sta tudi oba zbora domišljena kot obsežni enostavni formi, v katerih oblikovne obrise narekuje izraba motivičnega materiala, pomembno vlogo pri oblikovanju pa ima tudi harmonija, še posebej kontrasti v tonalitetah in nenadne spremembe harmonskega ritma. Zvočno predivo je zavozlano v kompleksne teksture, v katerih imajo barvni efekti skoraj večjo težo kot moč izraza.

Zbor *Večer* (*Der Abend*) je Strauss napisal na besedilo Friedricha Schillerja, ki podoba sončnega zahoda razume kot metaforo za ljubezenski akt bogov. Phoebus, bog sonca, se v svoji kočiji pridruži boginji morja Tetis: medtem ko Kupido drži vajeti konjev in jih napoji z vodo, se bog predaja ljubezenskim užitek. Zbor je napisan za šestnajst glasov, ki so razdeljeni v štiri štiriglasne mešane zборе. Skladba se začenja skoraj statično z dolgim zadržanim tonom v visokem registru sopranov in tenorjev, kar lahko razumemo kot tonsko slikanje besede »sijoč« (*strahlender*). Takšno osnovno razpoloženje, nekakšna tiha, »izprana« zvočnost, sčasoma bolj razgiba valovito motivično delo in številne kratke polifone imitacije, v katerih lahko ugledamo sliko morskih valov. Strauss tako na poseben način združuje razširjeno harmonsko logiko moderne (G-dur je namenjen Phoebusu in E-dur boginji Tetis) s kompleksno kontrapunktično tehniko in občutljivim tonskim slikanjem, zato ne preseneča, da so sočasni kritiki Straussov slog primerjali s tistim renesančnih mojstrov madrigala.

Zbor *Himna* (*Hymne*) na besedilo Friedricha Rückerta – Strauss je uglasbil le šest od desetih kitic pesmi – prinaša pesniško upodobitev zgodbe iz *Geneze*, v kateri Jakob hrepeni po vrnitvi svojega izgubljenega sina Jožefa, pri čemer je Rückertova pesem – pesnik sam je izgubil dva otroka – prepojena z upanjem in tolažbo. Tudi *Himna* je napisana za šestnajst glasov, vendar pa je njihova razporeditev drugačna kot v *Večeru* – razporejeni so v dva zbora: manjšega štiriglasnega in večjega dvanajstglasnega. Takšna razporeditev vpliva na formalno gradnjo, saj je refren *O grāme dich nicht* (Ne skrbi), ki nastopi na koncu vsake kitice, namenjen malemu zboru, zaznamujeta pa ga homofona tekstura in počasnejši tempo. Toda refren se v toku skladbe vse bolj prepleta s parti velikega zbora, dokler se v zadnji kitici popolnoma ne zlije v enotno teksturo. Strauss se ponovno kaže kot mojster kompleksnosti; posamezne kitice zaznamujejo najrazličnejše kontrapunktične tehnike, ki segajo od kanona, tematskih inverzij do dolgega fugiranega odseka na izrazito kromatično temo in končne spojitve različnih tematskih klic v enotni amalgam. Toda ponovno so skladateljske veščine v službi glasbenega izraza in poudarjenega tonskega slikanja. Najizraziteje je to prav v fugi, ki jo lahko razumemo kot glasbeno metaforo za verze: *Zwar bedenklich ist unser Gang / wohin wir uns wenden / kein Ziel zu sehn, / aber ein jeder weg, wie lang, / muss einst enden.* (Poln dvomov je naš tek, / kamor se obrnemo, / ne vidimo cilja; / a vsaka pot, naj bo še tako dolga, / se mora enkrat končati.)

Richard Strauss je v simfoničnih pesnitvah sledil modelu, ki ga je pred njim vzpostavil s svojo serijo simfoničnih pesnitev Franz Liszt. Podobno kot Liszt je tudi Strauss sprva skušal glasbeno ponazoriti predvsem junake iz literarnih del (*Macbeth*, *Don Juan*, *Don Kihot*, *Till*

Eulenspiegel), nato pa je v središče pesnitev postavljaj tudi filozofske poante (*Tako je govoril Zaratustra*, *Smrt in poveličanje*) in avtobiografske poteze (*Junakovo življenje*, *Sinfonia domestica*). V svoji zadnji simfonični pesnitvi, **Alpski simfoniji**, pa je filozofske teme združil z avtobiografskimi okruški. Slednje gre povezovati s prigodo iz leta 1879, ko je bilo Straussu komaj petnajst let. Prijatelju Ludwigu Thuilleju je v pismu zaupal:

»Pred kratkim smo se povzpeli na vrh gore *Heimgarten*, kamor smo ta dan hodili dvanajst ur. Ob dveh zjutraj smo se z vozom peljali do vasi, ki leži ob vznožju gore. Nato smo se v popolni temi ob svetlobi lantern povzpeli na vrh v petih urah. Na vrhu je sijajen razgled na jezera, gore, ledenike. Nato smo se spustili navzdol po drugi strani do jezera *Walchensee*, a smo pri tem zgrešili pot, zato smo morali plezati tri ure po brezpotju v opoldanski vročini. [...] Jezero *Walchensee* je čudovito, a daje melanholičen vtis, ker je obkroženo z gozdovi in visokimi gorami. [...] Na poti od tam do jezera *Kochelsee* nas je ujela strašanska nevihta, ki je ruvala drevesa in nam v obraz metala kamenje. Komaj smo imeli čas, da smo poiskali suho zavetje, preden se je nevihta dokončno razbesnela. Na jezeru *Kochelsee*, ki je sicer romantično in prelepo, so se vzbudili visoki valovi, tako da ga nismo mogli prečkati. Po koncu nevihte smo se hočeš nočeš morali sprijazniti s hojo vse naokoli jezera. Na poti se je spet ulil dež in tako smo po vratolomnem pohodu (niti trenutek nismo počivali) utrujeni in premočeni do kože prispeli v *Schlehdorf*, kjer smo prenočili. Nato smo se naslednje jutro kar se da mirno vozili na vozu s senom v *Murnau*. Pohod je bil zanimiv, nenavaden in v največji meri originalen. [...] Naslednji dan sem celotni pohod poustvaril na klavirju. Seveda v obliki ogromnih zvočnih slik in pretkanosti à la *Wagner*.«

Strauss naj bi si takrat skiciral že tudi nekaj glasbenih motivov, toda uglasbena razglednica mladostniškega

pohoda je morala počakati na začetek prve svetovne vojne, ki je skrčila skladateljeve obveznosti, zato se je lahko lotil novega dela. Takrat je že živel v srcu Alp, v svoji vili v Garmisch-Partenkirchnu, ki si jo je lahko zgradil po izjemnem uspehu opere *Saloma*. Toda *Alpska simfonija*, dokončana leta 1915, ne izraža le iz avtobiografske prigode – v njeni podstati je najti tudi filozofsko misel. Tokrat je skladateljevo pozornost pritegnil Nietzschejev esej *Antikrist* iz leta 1888. Strauss je že leta 1911 v svoj dnevnik zapisal: »Svojo alpsko simfonijo bom imenoval *Antikrist*, saj predstavlja moralno očiščenje prek preseganja svojih lastnih moči, osvoboditev prek dela, malikovanje večne, čudovite narave.«

Ta svetovni nazor gotovo lahko začutimo v ozadju simfonije, ki pred nas z največjo orkestrsko bravuro in izjemno plastičnim tonskim slikanjem postavlja sliko gorate narave, podvržene »večnemu kroženju« – skladba se konča z gostimi, clustrskimi akordi, s katerimi se je tudi začela, in tako zariše celoten dan, razpet med sončnim vzhodom in zahodom. Na površju pa je skladba predvsem simfonična pesnitev: razprostira se kot slikanica pokrajine v dvaindvajsetih epizodah, ki jih je skladatelj naslovil in nas vodijo prek vzpona in spusta, skozi gozd, mimo potokov, travnikov, ledenika; slišati je glasove lova, z vrha gore se nam odpre veličasten razgled, vmes se izgubimo v brezpotju, ob spustu doživimo nevihto in se v žarečem sončnem zahodu vrnemo na izhodišče. Strauss je bil s svojim delom zadovoljen, kar je na zadnji vaji pred krstno izvedbo strnil v misel: »Končno sem se naučil orkestrirati. Zdaj znam skomponirati tudi, kako da krava mleko.« Seveda pa Straussova orkestracijska umetnost potrebuje izjemno obsežen orkester, v katerem najdemo poleg četverno zasadenih pihal in dodatnega »zbor« dvanaestih rogov za odrom tudi nekaj povsem nenavadnih

instrumentov, kot so stroj za veter, stroj za grom, hekelfon (baritonska oboa), pihalci pa si lahko pri držanju zelo dolgih not pomagajo tudi s Samuelovim aerofonom, ustnikom, ki omogoča praktično neprekinjeno igranje brez vdih.

Skladba je podobno kot obe zborovski deli z nocojšnjega koncerta oblikovana v enem stavku, v katerem pa bi lahko prepoznali združeni okostji sonatnega stavka in sonatnega cikla. Tako je uvodne dele simfonije – noč, sončni vzhod, vzpon in vstop v gozd – ter zaključek s sončnim zahodom, izzvenom in ponovnim nastopom noči mogoče razumeti kot sonatni okvir, torej kot ekspozicijo materiala in njegovo reprizo, posamezne epizode v središču, ki motivično izhajajo iz začetnega materiala, pa se spajajo v počasne odseke in bolj razborite, scherzu podobne izpeljevalne dele. Z *Alpsko simfonijo* je Strauss gotovo dosegel vrh v žanru simfonične pesnitve in zdi se, da nekateri nostalgичni in tudi slovesni toni v skladbi izdajajo skladateljevo zavedanje, da v takšni razkošni poznoromantični maniri nadaljevanje po vojni ne bo več mogoče. Tako je lahko sončni zahod in njegov izzven razumeti tudi kot slovo od poznoromantičnega orkestra in razčustvovanosti v wagnerjanski maniri – z naslednjimi deli se je Strauss namreč umaknil kot nosilni steber sodobnosti v nemški glasbi. Prvenstvo sta prevzela Paul Hindemith z navidez neosebним neobarokom in Arnold Schönberg z izrazno stopnjevanim ekspresionizmom, medtem ko se je Strauss v številnih opernih delih spoprijemal s klasičnimi temami in plaho naznanjal »domačnost« neoklasicizma.

Gregor Pompe

Foto: Darja Štravs Tisu

Philipp von Steinaecker

Philipp von Steinaecker je bil prvi dirigent programa »Melgaardov mladi dirigent« pri londonskem ansamblu Orchestra of the Age of Enlightenment in je od tedaj nabral veliko izkušenj kot gostujoči dirigent številnih orkestrrov. Enako prepričljiv je v nemškem romantičnem repertoarju kot v glasbenih delih druge dunajske šole, s posebno ljubeznijo in poglobljenim razumevanjem slogovnih značilnosti pa se posveča glasbi baroka in klasicizma in s tem namenom je na njegovo pobudo nastala tudi zasedba Musica Saeculorum.

Sprva se je izobraževal kot violončelist. Na njegov glasbeni razvoj sta pomembno vplivala sir John Eliot Gardiner, s katerim je veliko sodeloval pri Orchestre Révolutionnaire et Romantique, ter Claudio Abbado – bil je Abbado asistent dirigent in gostujoči dirigent njegovega Orkestra Mozart, pred tem pa ustanovni član Mahlerjevega komornega orkestra in član Luzernskega festivalskega orkestra.

Po več uspešnih sodelovanjih z Orkestrom Slovenske filharmonije je bil do konca sezone 2020/21 imenovan za glavnega gostujočega dirigenta.

S septembrom 2020 je prevzel mesto glavnega gostujočega dirigenta Reškega simfoničnega orkestra. Je tudi umetniški vodja orkestra Mahlerjeve akademije v Bocnu.

Sodeloval je z mnogimi vodilnimi instrumentalnimi solisti in pevci, kot so Camilla Tilling, Dorothea Röschmann, Isabelle Faust, Guy Braunstein, Daniel Müller-Schott, Fazil Say, Sara Mingardo, Andrew Staples, Mia Person, Hanno Müller-Brachmann, Peter Harvey in Boris Belkin.

Med njegovimi nedavnimi pomembnejšimi nastopi sta debija z Orkestrom Gürzenich iz Kölna in Škotskim komornim orkestrom ter angažmaji z Orkestrom Magglio Musicale Fiorentino, Tokijskim metropolitanskim simfoničnim orkestrom, Švedskim radijskim simfoničnim orkestrom, haaškim Orkestrom Residentie, Novo japonsko filharmonijo, Praško filharmonijo in Mahlerjevim komornim orkestrom. Dirigiral je tudi opernim produkcijam. Odlično ocenjene so bile Mozartova *Čarobna piščal* v Filharmoničnem gledališču v Veroni, Gounodova *Golobica* na Akademiji Chigiana v Sieni, Händlov *Julij Cezar* na Pariškem konservatoriju in Kálmánova opereta *Knežinja čardaša* v Mestnem gledališču v Bocnu.

V njegovi diskografiji izstopajo Händlov oratorij *Mesija* in Haydnovo *Stvarjenje*, ki je bilo nominirano za mednarodno nagrado International Classic Music Award 2015, Brucknerjeva *Prva simfonija*, Mahlerjev cikel *Pesem o Zemlji* ter zgoščenka Mozartovih in Gluckovih arij v sodelovanju s sopranistko Camillo Tilling.

Foto: Janez Kotar

Orkester Slovenske filharmonije

Orkester Slovenske filharmonije se lahko skupaj s svojimi predhodnicami (Academio Philharmonicorum, Filharmonično družbo in prvo Slovensko filharmonijo) pohvali z bogato tradicijo, kar ga uvršča med najstarejše podobne institucije v Evropi. Njegove korenine segajo v leto 1701, ko so domači plemiči po zgledu italijanskih družb ustanovili Academio Philharmonicorum, katere osrednji namen je bil spodbujanje glasbene umetnosti. Njeno delo je v času prevlade meščanstva nadaljevala Filharmonična družba (1794), ki je slovela kot ena bolje organiziranih v Srednji Evropi, zato ne preseneča, da so njeno častno članstvo med drugimi sprejeli tudi Joseph Haydn, Ludwig van Beethoven, Niccolò Paganini in Johannes Brahms. Kot glavni cilj si je Filharmonična družba zadala izvajanje instrumentalne glasbe, s čimer so bile začrtane smernice sodobnega simfoničnega orkestra.

Ta je z vso polnostjo zaživel leta 1947, ko je bila ustanovljena Slovenska filharmonija. Obudila je bogato koncertno življenje, ki ga je v prejšnjem stoletju in pol zaznamovala Filharmonična družba. Orkester je nenehno rasel, za kar so bili odločilnega pomena najprej domači stalni dirigenti, med temi gre posebna veljava Samu Hubadu, Urošu Lajovcu in Marku Letonji, potem pa tudi številni slavni dirigenti kot Carlos Kleiber, Riccardo Muti, Charles Dutoit in Daniel Harding ter solisti največjega mednarodnega slovesa.

Orkester je sprva nastopal v matični dvorani Slovenske filharmonije, od leta 1982 pa pripravlja redne koncerte v kulturnem in kongresnem centru Cankarjev dom. Ljubljanskemu občinstvu ponuja raznolike abonmajske cikle, ki vključujejo standardni orkestrski repertoar 18. in 19. stoletja ter tudi najsodobnejšo glasbo in glasbo starejših slogovnih obdobij, s čimer glasbeniki dokazujejo svojo vsestranskost. Združuje najboljše domače glasbenike, ki so se jim po letu 1990 pridružili številni izstopajoči tuji instrumentalisti. Domače uspehe in močno tradicijo so lahko spoznala tudi tuja okolja – v zadnjih desetletjih so turneje in gostovanja Orkester Slovenske filharmonije vodili v najprestižnejše dvorane in na odmevne festivale po celem svetu. Od leta 2019 je Orkester Slovenske filharmonije tudi rezidenčni orkester Festivala Ljubljana.

Foto: Janez Kotar

Zbor Slovenske filharmonije

Začetek organiziranega zborovskega udejstvovanja na Slovenskem je mogoče poiskati v delovanju predhodnic Slovenske filharmonije. Tako vemo, da je lasten vokalni sestav imela že Filharmonična družba in z njim oblikovala koncerte od konca 18. stoletja naprej. V 19. stoletju, v času močnih narodnostnih teženj, je svoj zbor, katerega člani so z uspehom nastopali že tudi v tujini, ustanovila osrednja slovenska glasbena organizacija Glasbena matica. Po drugi svetovni vojni in razpustitvi Glasbene matice je zbor ponovno zaživel kot del Slovenske filharmonije. Leta 1976 se je profesionalna zborovska tradicija za nekaj časa prekinila, in sicer vse do leta 1991, ko je bil kot društvo posebnega družbenega pomena na novo ustanovljen poklicni sestav Slovenski komorni zbor, ki od leta 1998 deluje v okviru Slovenske filharmonije.

Zbor je kar dve desetletji vodil Mirko Cuderman, od leta 2012 do danes pa so se kot umetniški vodje zvrstili Martina Batič, Borut Smrekar in Gregor Klančič. Poleg najvidnejših slovenskih dirigentov so ga vodili tudi številni ugledni mednarodni umetniki, kot so Eric Ericson, Tõnu Kaljuste, Grete Pedersen, Kaspars Putniņš, Günther Theuring in Stephen Layton. Zbor v sklopu svojih abonmajskih ciklov pripravlja koncerte, na katerih izvaja a cappella in vokalno-instrumentalno glasbo, ter redno sodeluje pri izvedbi vokalno-instrumentalnih del z Orkestrom Slovenske filharmonije. Kot edini poklicni koncertni vokalni sestav v Sloveniji se v veliki meri posveča ohranjanju domače glasbene dediščine. Od leta 2016 je Zbor Slovenske filharmonije član Evropskega združenja profesionalnih pevskih zborov TENSO.

Richard Strauss

Dva speva, op. 34

DER ABEND

Friedrich Schiller

Senke, strahlender Gott, die Fluren dürrsten
Nach erquickendem Tau, der Mensch verschmachtet,
Matter ziehen die Rosse,
Senke den Wagen hinab.

Siehe, wer aus des Meers kristallner Woge
Lieblich lächelnd dir winkt! Erkennt dein Herz sie?
Rascher fliegen die Rosse,
Tethys, die göttliche, winkt.

Schnell vom Wagen herab in ihre Arme
Springt der Führer, den Zaum ergreift Cupido,
Stille halten die Rosse,
Trinken die kühlende Flut.

An dem Himmel herauf mit leisen Schritten
Kommt die duftende Nacht; ihr folgt die süße
Liebe. Ruhet und liebet,
Phöbus, der liebende, ruht.

VEČER

Prevod iz arhiva Slovenske filharmonije

Spusti se, bleščeči bog, trate koprnijo
po poživljajoči rosi, človek omaguje,
utrujeni vlečejo konji
voz iz globeli.

Glej, kdo te iz jasnih morskih valov
ljubeznivo nasmejan pozdravlja! Jo tvoje srce prepozna?
Vihravo poletijo konji,
božanska Tetis prihaja.

Hitro z voza v njen objem
skoči voznik, vajeti pa Kupid zagradi,
tiho obstojijo konji,
pijoč iz osvežujočega potoka.

Na nebo prihaja s tihimi koraki
dehteča noč; sledi ji sladka
ljubezen. Počivajte in ljubite,
ljubeči Phoebus počiva.

HYMNE

Friedrich Rückert

Jakob! dein verlornen Sohn
Kehret wieder,
O gräme dich nicht.
Die Erhöhung von Gottes Thron
Steigt hernieder,
O gräme dich nicht!

Dieses traurige Herz wird einst
Ruh' genießen,
O sei nicht betrübt.
Jede Träne, welche du weinst,
Wird zerfließen,
O gräme dich nicht!

Wann zur harrenden Erdenbraut
Mit Liebkosen
Der Frühling kehrt,
Wird der Nachtigall Nest gebaut
Unter Rosen,
O gräme dich nicht!

Wenn des Himmels kreisendes Rad
Dir zu Zeiten
nicht geht nach Lust,
Denk, notwendig ein Kreislauf hat
Ungleichheiten,
O gräme dich nicht.

HIMNA

Prevod iz arhiva Slovenske filharmonije

Jakob! Tvoj izgubljeni sin
se vrača,
ne žaluj več.
Uslišanje ti je bilo naklonjeno
dol z nebeškega prestola,
ne skrbi!

To žalostno srce bo nekoč
še uživalo mir,
ne skrbi.
Vsaka solza iz tvojih oči
se bo posušila,
ne skrbi!

Ko se k zemeljski nevesti
z ljubkovanjem
vrne pomladno sonce,
si bo slavec zgradil gnezdo
v rožnem grmu,
ne skrbi!

Ko vrtenje nebesnih sfer
ti včasih
ni po godu,
pomisli, vsak krožni tek je
neenak,
ne skrbi!

Daß du der Sterne heimliches Thun
Siehst nicht freier,
O hadre nicht:
Weltgeheimnisse wollen ruhn
Unterm Schleier,
O gräme dich nicht!

Wenn der Strom des Verderbens braust
Über's Gemäuer
Irdischer Lust:
Du, von der Arche des Herrn behaust,
Trau dem Steuer,
O gräme dich nicht!

Zwar bedenklich ist unser Gang,
Wo wir uns wenden,
Kein Ziel zu sehn;
Aber ein jeder Weg, wie lang,
Muß einst enden,
O gräme dich nicht!

Wer die Wüste durchpilgern will,
anzubeten
im Heiligtum:
Schweigt, wenn Disteln ihn stechen, still;
Dom zu treten,
O gräme dich nicht!

Meine Armut, mein Wehgeschick,
was mich kränket,
und was mich drängt:
Alles schaut mit einem Blick
Gott, der's lenket,
O gräme dich nicht!

Und so lang in finsterer Nacht
in Derwischen-
Zellen Hafis
Liest den Koran und Gottes Macht
preist dazwischen,
O gräme dich nicht!

Da ti zvezd nebeška dejavnost
ostaja skrita,
se ne huduj:
skrivnosti sveta so rade
pod pajčolanom skrivnosti,
ne skrb!

Če vihar pogube buči
čez obzidja
zemeljske naslade:
ti, skrit v Gospodovi barki,
zaupaj krmilu,
ne skrb!

Poln dvomov je naš tek,
kamor se obrnemo,
ne vidimo cilja;
a vsaka pot, naj bo še tako dolga,
se mora enkrat končati,
ne skrb!

Kdor hoče preromati puščave,
moliti
v svetiščih:
naj tiho trpi, če ga pika osat,
in stopi pod svod,
ne skrb!

Moja revščina, moja nesreča,
ki me trpinči
in name pritiska:
vse vidi z enim pogledom
Bog, ki vse vodi,
ne skrb!

In dokler v temni noči
v celicah dervišev
Hafis
bere Koran in zraven slavi
božjo moč,
ne skrb!

VPIS abonmajev

2022

PREMALO
CENIMO
TRENUTEK

slovenska
filharmonija

Vpis abonmajev: do 15. septembra 2021

vsak delavnik med 11. in 13.
ter med 15. in 17. uro
v Slovenski filharmoniji
Kongresni trg 10, 1000 Ljubljana

T +386 1 24 10 800
E info@filharmonija.si
www.filharmonija.si

DRUŽINSKI
ABONMA!

slovenska
filharmonija

Družinski abonma 2021/22 5 koncertov

**Program je namenjen mladim
poslušalcem od 6. leta starosti.
Več o sporedu na
www.filharmonija.si.**

**Vpis abonmaja:
od 20. do 24. septembra 2021**

blagajna Slovenske filharmonije
Kongresni trg 10, 1000 Ljubljana
vsak delavnik med 11. in 13. ter med 15. in 17. uro

Cena abonmaja: 30 EUR

Cena vstopnice za posamezni koncert: 8 EUR

T +386 1 24 10 800

E info@filharmonija.si

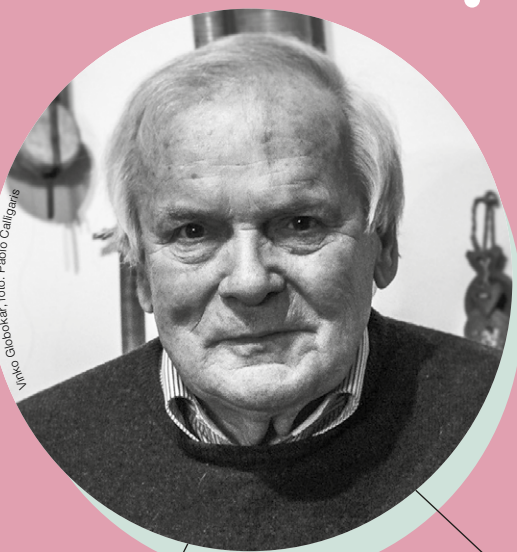
W www.filharmonija.si

♭:

:

b

~

SIM 1 | Sobotne izobraževalne matineje

**Sobota, 18. september 2021,
ob 11.00**

Dvorana Marjana Kozine
Slovenska filharmonija

Vinko Globokar Skladatelj sezone

ne-glasba + več-kot-glasba = glasba

Luka Juhart akordeon

Branko Završan pripovedovalec

Matej Šarc oboa

Gregor Pompe povezovalec

Spored:

Vinko Globokar Vrnitev Odisejevega sina

Vinko Globokar Atemstudie za oboo

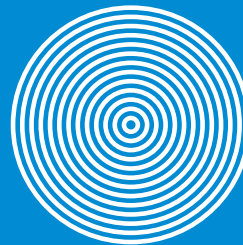
Vstop je prost!

SOBOTNE
IZOBRAŽEVALNE
MATINEJE

www.filharmonija.si

slovenska
filharmonija

Koncert komorne glasbe

Vinka Globokarja

21. september 2021 ob 19.30

Dvorana Marjana Kozine
Slovenska filharmonija

Trobilni kvintet Contrast

Aleš Kacjan flavta

Matej Šarc oboa

Pihalni kvintet Slowind

Sposed:

Vinko Globokar

Diskurz VII za trobilni kvintet

Monolith za flavto

Atemstudie za oboo

Diskurz VIII za pihalni kvintet

**V okviru cikla
8. Slowindova
pomlad**

ARS

Nakup vstopnic:

Blagajna Slovenske filharmonije

Kongresni trg 10, 1000 Ljubljana

T +386 1 24 10 800, **F** +386 1 24 10 900

E info@filharmonija.si

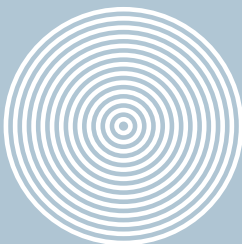
www.filharmonija.si

<https://filharmonija.kupikarto.si>

Vinko Globokar, foto: osebni arhiv

SOS 1

Kar globoko ...

22. september 2021 ob 19.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

**Orkester in Zbor
Slovenske filharmonije**

Berislav Šipuš dirigent

Luka Juhart akordeon

Branko Završan pripovedovalec

Piia Koms sopran

Michael Riessler

kontrabasovski klarinet

Vinko Globokar improvizator

Boris Ostan pripovedovalec

Spored:

Vinko Globokar: Vrnitev Odisejevega sina*

Vinko Globokar: Eksil 3 – Življenje emigranta
Edvarda**

Sobota, 18. september 2021, ob 11.00
Slovenska filharmonija
SIM 1 – Sobotna izobraževalna matineja s
predstavitvijo in razlago glasbe Vinka Globokarja

Torek, 21. september 2021, ob 19.30
Dvorana Marjana Kozine
Slovenska filharmonija
Komorni koncert glasbe Vinka Globokarja
V okviru cikla 8. Slowindova pomlad

Nakup vstopnic:

Cankarjev dom
Informacijsko središče
T +386 1 24 17 299 / 300
F +386 1 24 17 322
E vstopnice@cd-cc.si
tickets@cd-cc.si
W www.cd-cc.si

www.filharmonija.si

* Prva izvedba

** Prvič v Sloveniji

SODOBNE
ORKESTRSKE
SKLADBE

Slovenska filharmonija – Academia philharmonicorum

@slofilharmonija

Če želite prejemati redna e-obvestila o programu
Slovenske filharmonije, sporočite svoj e-naslov na
info@filharmonija.si.

Koncertni list Slovenske filharmonije,
Koncert ob odprtju nove sezone
Izdala: Slovenska filharmonija
Direktor in umetniški vodja OSF: Matej Šarc
Umetniški vodja ZSF: Gregor Klančič
Avtor spremne besede: Gregor Pompe
Jezikovni pregled: Ana Kodelja
Oblikovanje: Rok Bračko
Prelom: Vlado Trifkovič
Tisk: Birografika Bori, Ljubljana
Naklada: 500 izvodov

Ljubljana, september 2021

Redakcija koncertnega lista je bila zaključena
6. septembra 2021.

ISSN 2350-5117

V sodelovanju s programom ARS – 3. programom Radia Slovenija.

Medijski pokrovitelj:

Slovenska filharmonija
Orkester Slovenske filharmonije
Zbor Slovenske filharmonije

Kongresni trg 10
1000 Ljubljana
T +386 1 2410 800
F +386 1 2410 900
E info@filharmonija.si
www.filharmonija.si

Ustanoviteljica Slovenske filharmonije je Vlada Republike Slovenije.
Dejavnost Slovenske filharmonije financira Ministrstvo za kulturo.